

krav, som også kendes fra naboretten, betyder, at der ikke er tale om en forurening, som vil være omfattet af loven, hvis forrykkelsen af den økologiske balance ikke overstiger, hvad der er sædvanligt på det pågældende sted. Kravet betyder endvidere, at der ikke er tale om en forurening, hvis forrykkelsen af den økologiske balance ikke går videre, end hvad der må forventes. Selv om et område har henligget som landlig idyl, kan områdets beliggenhed i nærheden af en storby eller ved en betydelig trafikåre medføre, at en beboer inden for et sådant område må tåle en væsentlig ændring i kvarterets beskaffenhed. Det vil efter omstændighederne også gælde, selv om beboeren havde indrettet sig på et tidspunkt, hvor trafikåren endnu ikke var ført igennem.

Kravet om tålegrænse m.v. betyder også, at der ikke er tale om en forurening i lovens forstand, hvis forrykkelsen af den økologiske balance er uvæsentlig. Derimod kan der godt være tale om en forurening, selv om forrykkelsen af den økologiske balance ikke er af varig karakter som f.eks. ved udslip af sundhedsfarlige stoffer.

Den offentligtretlige planlovgivning indeholder en række krav til, at der ved planlægning af udviklingen i anvendelsen af større arealer og ved planlægning af større enkeltanlæg, der kan have indflydelse på miljøet, skal foretages vurderinger af de miljømæssige konsekvenser af f.eks. en påtænkt arealanvendelse eller et projekteret anlægsarbejde. Som eksempel kan der henvises til lov nr. 388 af 6. juni 1991 om planlægning, § 6, og til bekendtgørelse nr. 903 af 17. december 1991. § 6 i planlægningsloven og kapitel 2 i den nævnte bekendtgørelse indeholder bl.a. implementering i dansk ret af EF-direktiv 1985/337/EØF om vurdering af større anlægs virkning på miljøet (VVM-direktivet).

Det kan tænkes, at der i et vist omfang forud for gennemførelsen af planlagt arealanvendelse af større anlægsarbejder måtte være taget stilling til specifikke miljømæssige konsekvenser på den måde, at de pågældende konsekvenser for det lokale miljø i det videre forløb indgår som accepterede eller påregnelige omstændigheder.

I det omfang, hvori dette er tilfældet, vil den foretagne miljøkonsekvensvurdering og navnlig de beslutninger, der herefter i det videre planlægningsforløb er truffet på grundlag af denne vurdering, kunne få indflydelse på, hvad der skal anses som konkret tålegrænse i en sag om erstatning for en senere opstået miljøskade det pågældende sted. Forudsatte konsekvenser for miljøet efter vurderinger i henhold til planlovgivningen kan med andre ord indvirke på den nærmere fastlæggelse af, hvad der senere skal

anses som forurening på stedet i henhold til forslagens § 1.

Det vil normalt – ligesom inden for naboretten – ikke give anledning til tvivl at fastlægge det område, som forrykkelsen af den økologiske balance skal måles i forhold til. Det forudsættes dog, at området ikke skal have en særlig stor udstrækning. Bestemmelsen rummer derfor efter omstændighederne mulighed for at give erstatning i tilfælde, hvor forrykkelsen af den økologiske balance ikke har påvirket »det ydre miljø«, men er begrænset til »klimaet indendørs«, f.eks. til en etagebygning.

I stk. 2 er det fastsat, at loven tilsvarende skal omfatte forstyrrelser ved støj, rystelser eller lignende, herunder lys eller stråling. Bestemmelsen angår således situationer, hvor der ikke foreligger en forurening som årsag til den indtrufne skade.

I lighed med, hvad der gælder med hensyn til forrykkelse af den økologiske balance i relation til stk. 1, forudsætter bestemmelsen, at forstyrrelsen går ud over, hvad der efter områdets karakter må forventes eller tåles.

Det er ikke alle *forureningskilder*, der kan pådrage ansvar efter loven. Forureningen eller rystelser etc. efter stk. 2 skal være forvoldt som led i erhvervsmæssig eller offentlig aktivitet, der er anført i bilaget til loven. Aktiviteter, der ikke er omfattet af bilaget til loven, kan således ikke medføre erstatningsansvar efter loven.

I bilaget til loven sondres der ikke mellem erhvervsmæssige (private) virksomheder og offentlige virksomheder. Hvis en offentlig institution (f.eks. en kommune) udfører aktiviteter af den karakter, der er anført i bilaget, vil denne institution (kommunen) således også være omfattet af loven. Det gælder f.eks. for et offentligt rensningsanlæg, der har tilladelse fra amtsrådet til at udlede spildevand til vandløb, søer eller havet, jf. bilagets pkt. J.8.

Lovforslaget omfatter virksomheder, som udøver særlig farlige eller forurenende aktiviteter fra fast ejendom eller anlæg. Erstatningsansvaret efter loven gælder således kun for miljøskader, som forårsages direkte fra den særlig farlige eller forurenende virksomheds faste ejendom eller anlæg. Det gælder, uanset om virksomheden er ejer eller bruger af ejendommen eller anlægget. Miljøskader, der sker under transport uden for virksomhedens ejendom eller anlæg, er ikke omfattet af loven. For sådanne miljøskader vil der dog ofte gælde et objektive erstatningsansvar efter andre regler, f.eks. efter reglerne i færdselsloven.

Den omstændighed, at en offentlig eller privat virksomhed, der vil være omfattet af bilaget til loven, forårsager en forurening, betyder ikke i sig selv, at